

Polhavet 2050

Styremøte 17. november 2025 kl. 1500-1600 per Teams

Til stede: Arild Sundfjord (NP), Davor Vidas (FNI), Jørgen Berge (UIT), Maria Fossheim (HI), Tor Eldevik (UiB), Tore Furevik (NERSC) og Øyvind Paasche (NORCE)

Møteleder: Jørgen Berge **Referent:** Lars Buseth

Dette er et referat fra styremøtet 17. november som inkluderer noen etterfølgende avklaringer etter sirkulasjon i styret, dialog med Forskningsrådet og informasjon avklart fra UIT.

Agenda

Godkjenning av innkalling og agenda

Innkalling og agenda godkjennes.

Sak 41/25: Godkjenning av vitenskapelig plan og implementeringsplan

Styret takker arbeidsgruppen for flott innsats og et solid arbeid med vitenskapelig plan og implementeringsplan.

For å imøtekomme forventninger fra Forskningsrådet er det viktig å tydelig vise til de delene av den vitenskapelige planen som egner seg for kjernefinansiert aktivitet og konkurranseutsatt aktivitet nasjonalt og internasjonalt. Det er også viktig å synliggjøre fordelingen mellom samfunnsfaglig og naturfaglig aktivitet i implementeringsplanen.

Vitenskapelig plan: Styret oppfordrer arbeidsgruppen til å tilstrebe størst mulig grad av konsistens i beskrivelsene av RT`ene når disse ferdigstilles. Styret godkjenner arbeidsgruppens arbeid med vitenskapelig plan. Den vitenskapelige planen skal etter avklaring leveres Forskningsrådet seinest 15. desember 2025.

Implementeringsplan: Etter dialog med Forskningsrådet er det nylig avklart at frist for oversendelse av implementeringsplan til Forskningsrådet utsettes til 31. januar 2026. Dermed har arbeidsgruppen noe bedre tid til å ferdigstille dokumentet, og styret avventer derfor å fatte godkjenningsvedtak.

Arbeidsgruppen bes i sitt videre arbeid med implementeringsplanen å kartlegge ekspertise på tvers av institusjonene som kan knyttes til RT`ene og de enkelte *tasks*, for å sikre at tilgjengelig kompetanse i konsortiet ikke blir oversett.

Det er styret som sender vitenskapelig plan og implementeringsplan til Forskningsrådet innen de fristene som er nevnt over.

Arbeidsgruppens interne frister overfor styret:

- Arbeidsgruppens frist for levering av endelig vitenskapelig plan til styret er 5. desember.
- Arbeidsgruppens frist for levering av implementeringsplan til styret er 15. desember.

Sak 42/25: Prosjektlederstilling – utkast til stillingsutlysning

Styret takker Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE) på UiT for et gjennomarbeidet og godt utkast til stillingsutlysning. Styreleder vil i dialog med BFE avklare hvorvidt det skal være en førsteamanuensis/professorstilling, eller om det skal lyses ut som en 5-årig midlertidig stilling slik det står. Styret delegerer denne avklaringen til en avklarende dialog mellom BFE og styreleder, og stiller seg ellers bak formuleringene i utlysningsteksten.

Sak 43/25: Forslag til rotasjon og fordeling av roller

Styrets behandling av denne saken er basert på saksframlegget og konsultasjon og innspill fra institusjonskontaktene, på samme saksgrunnlag og på samme dag.

Styret vedtar følgende:

Overordnet:

Det legges opp til en to-delt tilnærming for rotasjon og fordeling av roller; en første pragmatisk fase for 2026 for å få prosjektet etablert med en fungerende organisasjon. Når prosjektledelsen er etablert vil den jobbe fram forslag for styret i løpet av 2026, slik at det kan tas stilling til videreutvikling og detaljering for de påfølgende årene. Det vil være et førende prinsipp at ledelse og administrativ støtte skal holdes på et moderat nivå, og at mest mulig finansiering skal gå til forskning.

Styret

Styret er sammensatt av 7 plasser, hvorav tre er permanente:

UiT: fast styreleder

NP og HI: faste plasser

Fire plasser som roterer, i dag UiB, NERSC, FNI og NORCE

Eiermøtet har tidligere gjort et vedtak om at styret skal ha rotasjon hvert andre år, og at rotasjonen starter fra det øyeblikket prosjektet starter opp. Dagens styre sitter de første to årene av prosjektperioden (2026-2027) mens prosjektet etableres og kommer i gang.

Styret vil i 2026 utvikle en modell som nærmere detaljerer rotasjonsordningen i styret. Det ligger til grunn at styret til enhver tid skal ha representasjon fra forskjellige institusjonstyper og en geografisk fordeling, i tråd med eiermøtets vedtak.

Prosjektledelse

Prosjektleder ansettes i 100% stilling på UiT for hele perioden 2026-2035. Det vil bli tilsatt en interimprosjektleder med virkning fra 1.1.2026 i påvente av tilsetting av prosjektleder.

Det er avklart at professor Bodil Bluhm ved Institutt for arktisk og marin biologi på UiT vil tre inn i rollen som interimprosjektleder fra årsskiftet.

Det etableres fire distribuerte nestledere:

- Bergen: vitenskapelig nestleder
- Trondheim: data og teknologi
- Oslo: geopolitikk og folkerett
- Tromsø/Longyearbyen: IPY og internasjonalt samarbeid

Det legges til grunn at nestlederrollene skal bidra både til vitenskapelig koordinering og ledelse.

Nestlederrollene tilbys følgende institusjoner med virkning fom. 1.1.2026: NERSC, NTNU, NUPI, NP.

Dersom en eller flere av institusjonene ikke finner en aktuell kandidat til nestlederrollen som har vist lederskap og investert innsats i utviklingen av Polhavet 2050, vil en annen institusjon på samme lokasjon kunne få tilbudet. Styret åpner for et ekstraordinært styremøte for å formelt bemanne rollene med personer.

Styret vil i 2026 utvikle en modell som detaljerer både rotasjonsordningens varighet (herunder første rotasjonsrunde) og hvilke institusjoner som forespeiles nestlederstillinger i konsortiet i neste fase.

Nestlederne finansieres med inntil 25% stilling for 2026. Endelig fastsettelse av stillingsbrøk for 2026 vedtas av styret i sammenheng med den overordnede budsjettmessige detaljeringen. Endelige stillingsbrøk fra og med 2027 innstilles av prosjektledelsen og vedtas av styret.

RT-ledelse

Fordeling av roller som RT-leder forblir uendret det første året (2026). Dette innebærer at RT 1-6 i 2026 ledes av henholdsvis UiB, NP, APN, UiO, Met og SINTEF.

RT-lederne finansieres med inntil 25% stilling for å utføre faglige ledelsesoppgaver i 2026. Endelig fastsettelse av stillingsbrøk for 2026 vedtas av styret i sammenheng med den overordnede budsjettmessige detaljeringen. Endelige stillingsbrøk fra og med 2027 innstilles av prosjektledelsen og vedtas av styret.

Styret vil i 2026 utvikle en modell som detaljerer både rotasjonsordningens varighet (herunder første rotasjonsrunde) og hvilke institusjoner som forespeiles videre RT-ledere i konsortiet.

RT co-ledere

Co-ledere foreslås av RT-ledere og vedtas av prosjektledelsen.

Co-ledere finansieres med inntil 10% stilling for å utføre faglige ledelsesoppgaver i 2026. Endelig fastsettelse av stillingsbrøk for 2026 vedtas av styret i sammenheng med den overordnede budsjettmessige detaljeringen. Endelige stillingsbrøk fra og med 2027 innstilles av prosjektledelsen og vedtas av styret.

Det utvikles en modell i 2026 som detaljerer rotasjonsordningens varighet.

Sak 44/25: Finansieringsplan

PH2050 vil ha en gradvis oppstart gjennom 2026. Styret og arbeidsgruppen estimerer ca. 2/3 forskningsaktivitet neste år sammenlignet med et gjennomsnittså.

Dette gir følgende økonomiske ramme for forsknings- og implementeringsplan 2026:

- *Felles ledelse og drift*: 7 MNOK NFR-finansiering
- *Forskning gjennom RT`ene*: 40 MNOK NFR-finansiering, 18 MNOK egenfinansiering (kat II, ikke skipstid), 20 MNOK egenfinansiering skipstid

Det legges til grunn at RT-ledere og RT co-ledere er faglige funksjoner som finansieres over forskningsdelen av den økonomiske rammen.

Arbeidsgruppen skal planlegge for 2026 innenfor denne forskningsrammen med utgangspunkt i de prioriterte temaene for forskningsplanen i oppstartsfasen og PH2050s finansieringsmodell. Styret understreker i den forbindelse følgende momenter:

- Finansieringsmodellen gjelder for den samlede aktiviteten over hele prosjektperioden; planer og budsjett år for år kan derfor avvike noe fra denne (men må være innenfor oppgitte overordnede rammer, jf. overstående for 2026). Ved vesentlige avvik, f.eks. NFR-finansiering ift egenfinansiering, må det planlegges for hvordan dette korrigeres for de nærmeste årene. Det kan ikke være et akkumulerende misforhold mellom finansieringsmodell og aktivitet etter hvert som PH2050 skrider fram.
- Det er i overstående ramme egenfinansiering (kat II, ikke skipstid) proporsjonalt med et gjennomsnittså. Arbeidsgruppen kan avvike fra dette hvis partnerne melder inn mindre eller noe mer enn dette, f.eks. gjennom rekrutteringsstillinger som kan starte i 2026. Dette må da evt. kompenseres for i implementeringsplanen de påfølgende år.
- Det er sterkt ønskelig at alle partnere kan være aktive deltakere fra starten av. Alle partnere, i den grad de deltar i de prioriterte tasks for 2026, skal derfor ha mulighet til å disponere et NFR-budsjett på 1 MNOK i 2026.
- Spesielt skal sistnevnte reflektere at også den samfunnsvitenskapelige delen kommer i gang som integrert del av virksomheten i 2026

Sak 45/25: Arrangementer under Arctic Frontiers – videre planlegging

Side-arrangementet for lansering av Polhavet 2050 blir torsdag 5. februar kl. 1100-1230. I tillegg planlegges det for et hybrid eiermøte ila. dagene 2.-5. februar. Det legges også opp til et møte mellom styreledelsen og Forskningsrådet i løpet av de samme dagene. Videre bør det avklares hvorvidt Polhavet 2050 skal ha et arrangement åpent for allmenheten utenfor rammen av Arctic Frontiers.

Detaljert planlegging av programinnhold og koordinering av aktiviteter under Arctic Frontiers følges fra styret opp av følgende justerte programkomité: Arild, Øyvind og Tor.

KOM-gruppen og styrets sekretær bistår i arbeidet.

Eventuelt

Davor: Arctic Security Conference arrangeres i september. Det er aktuelt å ha Polhavet 2050 som tema. For å drøfte innretningen på og mulighetene i dette, settes temaet opp på et snarlig styremøte.

Arild: RNB-tildelingen for innkjøp av forskningsinfrastruktur for Polhavet må benyttes innen utgangen av året. Arild vil i samråd med partnere som kan stå for hurtiginnkjøp lage en liste over aktuelle sensorer/utstyr og leverandører, som oversendes til Jørgen for behandling.

Tore: 26.-29. mai neste år arrangeres UArctic Congress på Færøyene. Her vil det være en sesjon i regi av Polhavet 2050 med tittel *Navigating Arctic Futures: Ocean Dynamics and Shipping Toward 2050 - ID13*, og fristen for å melde på foredrag er 15. desember (<https://www.uarcticcongress.fo/programme/call-for-abstract-proposals>)